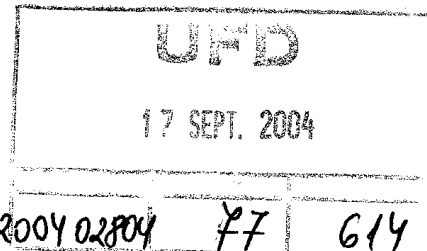

ROGALAND
FYLKESKOMMUNE

FYLKESRÅDMANNEN
Opplæringsavdelingen

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

16.09.2004

Deres ref.:
200402804

Saksbehandler: Gudveig Salte
Direkte innvalg: 51 51 66 71

Saksnr. 04/03507-003
Løpenr. 019826/04
Arkivnr. A60 &13

FORSLAG TIL ENDRING I FORSKRIFT OM OPPTAKSKRAV TIL GRUNNUTDANNINGER VED UNIVERSITETER OG HØGSKOLER, §8 SPESIELLE KRAV - HØRING

Det vises til ekspedisjon datert 23. juni i år i anledning ovennevnte sak. Fylkesutvalget behandlet saken i møte 14. september og avga i sak FU-0174 følgende uttalelse:

”Lærere har ansvaret for grunnopplæringen til alle barn og unge, og skal gjennom dette bidra til å skape et godt fundament for livslang læring. Det er derfor helt essensielt, slik Rogaland fylkeskommune ser det, at allmennlærerutdanningen er av høy kvalitet, og at den trekker til seg godt motiverte og kompetente studenter.

Norsk og matematikk er så sentrale for allmennlærernes yrkesutøvelse at Rogaland fylkeskommune støtter forslag om innføring av karakterkrav for studieopptak i de to fagene.

På denne bakgrunn anbefaler Rogaland fylkeskommune alternativ 6 med minstekrav om 35 skolepoeng og minimumskaracteren 3 i de omtalte fagene.

Rogaland fylkeskommune har ingen merknad til endring i opptakskrav for Arkitektøgskolen i Oslo og for Høgskolen i Lillehammer.”

Avtrykk av saken med særutskrift fra fylkesutvalgets saksprotokoll følger vedlagt til orientering.

Med hilsen
OPP-stab

Gudveig Salte
spesialkonsulent

POSTADRESSE
Postboks 130
4001 Stavanger

BESØKSADRESSE
Arkitekt Eckhoffsgt. 1
4010 Stavanger

TELEFON
51 51 66 00

TELEFAKS
51 51 67 98

BANKGIRO: 3201.05.50520

E-POST: firmapost@rfk.rogaland-f.kommune.no

INTERNETT: www.rogaland-f.kommune.no

FYLKESUTVALGET

Møtedato: 14.09.04

SÆRUTSKRIFT

Sak: FU-0174/04
HØRING: FORSLAG OM ENDRINGER I FORSKRIFT OM
OPPTAKSKRAV §8 - SPESIELLE OPPTAKSKRAV VED
UNIVERSITETER/HØGSKOLER

Innstilling:

Lærere har ansvaret for grunnopplæringen til alle barn og unge, og skal gjennom dette bidra til å skape et godt fundament for livslang læring. Det er derfor helt essensielt, slik Rogaland fylkeskommune ser det, at allmennlærerutdanningen er av høy kvalitet, og at den trekker til seg godt motiverte og kompetente studenter.

Norsk og matematikk er så sentrale for allmennlærernes yrkesutøvelse at Rogaland fylkeskommune støtter forslag om innføring av karakterkrav for studieopptak i de to fagene.

Fylkeskommunen viser til at samtlige seks alternative forslag til opptaksreguleringer, etter departementets vurdering, ivaretar det overordnede målet om å kunne sikre tilgang på kvalifiserte studenter til allmennlærerstudiet. Under henvisning til det er, slik Rogaland fylkeskommune ser det, alternativ 6, minstekrav om 35 skolepoeng og minimum karakteren 3 i de omtalte fagene, det beste alternativet.

Rogaland fylkeskommune har ingen merknad til endring i opptakskrav for Arkitektthøgskolen i Oslo og for Høgskolen i Lillehammer.

Det ble protokollert:

Magnhild Eia fremmet følgende forslag som alternativ til innstillingens avsnitt 3:

På denne bakgrunn anbefaler Rogaland fylkeskommune alternativ 6 med minstekrav om 35 skolepoeng og minimumskarakteren 3 i de omtalte fagene.

Votering:

Innstillingen avsnitt 1, 2 og 4 tiltres enstemmig.
Eias forslag til nytt avsnitt 3 tiltres enstemmig.

Vedtak:

Lærere har ansvaret for grunnopplæringen til alle barn og unge, og skal gjennom dette bidra til å skape et godt fundament for livslang læring. Det er derfor helt essensielt, slik Rogaland fylkeskommune ser det, at allmennlærerutdanningen er av høy kvalitet, og at den trekker til seg godt motiverte og kompetente studenter.

Norsk og matematikk er så sentrale for allmennlærernes yrkesutøvelse at Rogaland fylkeskommune støtter forslag om innføring av karakterkrav for studieopptak i de to fagene.

På denne bakgrunn anbefaler Rogaland fylkeskommune alternativ 6 med minstekrav om 35 skolepoeng og minimumskaracteren 3 i de omtalte fagene.

Rogaland fylkeskommune har ingen merknad til endring i opptakskrav for Arkitektthøgskolen i Oslo og for Høgskolen i Lillehammer.

R. Holte
16.09.04

FYLKESRÅDMANNEN I ROGALAND

Fylkesutvalget

Saksnr.: FU-0174/04

Møtedato: 14.09.2004

HØRING: FORSLAG OM ENDRINGER I FORSKRIFT OM OPPTAKSKRAV §8 - SPESIELLE OPPTAKSKRAV VED UNIVERSITETER/HØGSKOLER

Saksgang:	Møtesaksnr.:	Utvalg:	Møtedato	Votering:
	0174/04	FU	14.09.2004/	

Innstilling:

Lærere har ansvaret for grunnopplæringen til alle barn og unge, og skal gjennom dette bidra til å skape et godt fundament for livslang læring. Det er derfor helt essensielt, slik Rogaland fylkeskommune ser det, at allmennlærerutdanningen er av høy kvalitet, og at den trekker til seg godt motiverte og kompetente studenter.

Norsk og matematikk er så sentrale for allmennlærernes yrkesutøvelse at Rogaland fylkeskommune støtter forslag om innføring av karakterkrav for studieopptak i de to fagene.

Fylkeskommunen viser til at samtlige seks alternative forslag til opptaksreguleringer, etter departementets vurdering, ivaretar det overordnede målet om å kunne sikre tilgang på kvalifiserte studenter til allmennlærerstudiet. Under henvisning til det er, slik Rogaland fylkeskommune ser det, alternativ 6, minstekrav om 35 skolepoeng og minimum karakteren 3 i de omtalte fagene, det beste alternativet.

Rogaland fylkeskommune har ingen merknad til endring i opptakskrav for Arkitektøgskolen i Oslo og for Høgskolen i Lillehammer.

SAKSUTREDNING:

Vedlegg:	Trykte vedlegg: Ingen	
	Utrykte vedlegg: Høringsdokumentet	
Saksforb.:	Høringsinstanser, AMU:	Andre:
Oppfølging:	Utskrift til:	
	Ansvarlig for oppfølging:	Opplæringsavdelingen/ OPP-stab

HØRING: FORSLAG OM ENDRINGER I FORSKRIFT OM OPPTAKSKRAV § 8 - SPESIELLE OPPTAKSKRAV VED UNIVERSITETER/HØGSKOLER

1. Saken gjelder:

Stortinget behandlet 17. juni i år St.meld. nr. 30 (2003 – 2004) ”Kultur for læring”. Stortingsbehandlingen representerer en foreløpig avslutning på en lang prosess som begynte med evalueringen av Reform 94, Kvalitetsutvalgets to innstillinger, NOU 2002:10, ”Førsteklasses fra første klasse” og NOU 2003:16, ”I første rekke” og endte med evalueringen av ”Differensieringsprosjektet” og Reform 97.

Rogaland fylkeskommune har deltatt aktivt i prosessen og blant annet avgitt høringsuttalelser til alle aktuelle saker som er blitt forelagt fylkeskommunen som ledd i departementets arbeid med Stortingsmelding 30.

Stortinget har ved sin behandling gitt sin tilslutning til de aller fleste av forslagene som ble fremmet i meldingen, herunder forslag om å innføre spesielle opptakskrav til allmennlærerutdanningen. Dette som et ledd i å kunne sikre godt kvalifiserte søkere til dette utdanningsløpet. Tilsvarende gjelder for forslaget om at ett etterfølgende høringsgrunnlag i denne sammenheng måtte drøfte ulike modeller for spesielle opptakskrav.

Departementet legger i denne høringen opp til at eventuelle karakterkrav for opptak til allmennlærerutdanning skal kunne settes i verk fra og med opptak til studieåret 2005 – 06. Forskriftsendring vil i så fall måtte bli varslet relativt kjapt etter avsluttet høringsrunde.

Angjeldende høringsdokument omhandler videre forslag om endring i spesielle opptakskrav til arkitekt- og industridesignutdanning ved Arkitektshøgskolen i Oslo. Tilsvarende gjelder forslag om spesielle opptakskrav til bachelorutdanning i kulturprosjektledelse ved Høgskolen i Lillehammer.

65 høringsgrupperinger er utpekt i anledning saken. Fylkeskommunene og de videregående skolene utgjør 2 av disse grupperingene. Høringsfristen er satt til 15. september 2004.

2. Bakgrunn:

Lærere har ansvaret for grunnopplæringen til alle barn og unge, og skal gjennom dette bidra til å skape et godt fundament for livslang læring. Lærerutdanningen kan således sies å stå i en særstilling i utdanningssystemet, noe som også begrunner at utdanningen har et eget kapittel i opplæringsloven. Det er avgjørende at dette utdanningsløpet holder høy kvalitet, og at det trekker til seg godt kompetente og motiverte studenter.

Søkingen til allmennlærerutdanningene ved høyskolene har de siste årene vært svakere enn tidligere. Langt de fleste primærsøkerne kommer inn, ved mange av skolene har sågar alle som har søkt kommet inn på allmennlærerutdanningen.

Gjennomgående er det høyskolene i distriktene som tar opp studenter med svakeste karakterer. Undersøkelser viser videre at arbeidsinnsatsen blant lærerstudentene er lav sammenlignet med en rekke andre studier.

3. Saksopplysninger:

3.1 Allmennlærerutdanningen

Begrunnelsen for å innføre spesielle opptakskrav er å kunne sikre tilgang på gode lærere med bedre faglige kvalifikasjoner i norsk skole. Dette vil gi signaler om at allmennlærerstudiet er krevende, og at læreryrket forutsetter kunnskap, motivasjon, arbeidsinnsats og utholdenhet.

Utdannings- og forskningsdepartementet presenterer i høringsgrunnlaget tre hovedmodeller for karakterkrav for opptak til allmennlærerutdanning:

- Minimumskrav til karakter i norsk og matematikk fra videregående opplæring – krav om karakteren 4, eventuelt karakteren 3 i begge disse fagene
- Minimumskrav til poengsum fra videregående opplæring – krav om minimum 40, eventuelt 35 skolepoeng for opptak
- En kombinasjon av karakterkrav i norsk og matematikk og skolepoeng fra videregående opplæring – krav om karakteren 3 i norsk og matematikk og minimum 40, eventuelt 35 skolepoeng.

Departementet har lagt til grunn at samtlige seks alternative forslag til opptaksreguleringer ivaretar det overordnede målet med å kunne sikre tilgang på kvalifiserte og motiverte søkere til allmennlærerutdanningen.

Departementet ber høringsinstansene vurdere de alternative hovedløsningene for regulering og avgis uttalelse om hvilket alternativ som vurderes å være det beste.

3.2 Arkitekt- og industridesignutdanning – Arkitekthøgskolen i Oslo

Det er fastsatt opptaksprøve som spesielt opptakskrav for denne høyskolen. Skolen søker nå i tillegg om å få fastsette spesielle krav om matematikk og fysikk for opptak til sine studier. Dette som følge av skolens erfaringer med at et økende antall studenter synes å ha for lavt kunnskapsnivå i disse fagene.

3.3 Bachelorutdanning i kulturprosjektledelse – Høgskolen i Lillehammer

Studiet ble etablert høsten 2003. Studiet er organisert med obligatorisk første og tredje år og valgfritt andre år der studentene kan velge spesialisering mot fjernsyn, billedkunst eller andre kulturområder. Skolen ber om adgang til bruk av opptaksprøve som spesielt opptakskrav. Dette sett hen til studiets pedagogiske oppbygging og ønske om å kunne ta utgangspunkt i en studentgruppe med praktisk/organisatorisk eller kunstneriske kvalifikasjoner.

4. Vurdering av alternativ:

Av alle ressurser i skolen er lærernes kompetanse den faktoren som påvirker elevenes prestasjoner mest. Gode faglige kvalifikasjoner er nødvendige, men ikke tilstrekkelige

forutsetninger for å bli en god lærer. Læreren må ha faglig, pedagogisk og didaktisk kompetanse for å lede elevenes læring samtidig som han må kunne spille på et stort repertoar av arbeidsformer og pedagogiske virkemidler.

Bruk av opptaksprøver til allmennlærerutdanningen vil gjøre det mulig å kunne vurdere søkerens faglige, pedagogiske og sosiale kompetanse. Innføring av opptaksprøver vil imidlertid kreve betydelige ressurser, så vel administrativt som økonomisk. Fylkesrådmannen deler derfor departementets vurdering av at slike ressurser med fordel bør komme til anvendelse på andre kvalitetsfremmende tiltak i lærerutdanningene.

Tabellen nedenfor synliggjør i prosent hvor mange av studentene tatt opp til allmennlærerutdanning i perioden 2001-2003 som ville ha kommet inn dersom de 6 skisserte alternativ til opptakskrav i høringsgrunnlaget hadde kommet til anvendelse. Tallgrunnlaget inkluderer ikke alle søkere og må følgelig tolkes med en viss varsomhet. Den illustrerer likevel effekten av de ulike løsningene.

Mulige konsekvenser ved bruk av løsningsalternativene	I prosent
Karakter 4, minstekrav i begge fag - norsk/matematikk	30,4
Karakter 3, minstekrav i begge fag – norsk/matematikk	77,6
Minstekrav, 40 skolepoeng	60,4
Minstekrav, 35 skolepoeng	85,4
Minstekrav, 40 skolepoeng og minimum karakteren 3 i begge fag	63,8
Minstekrav, 35 skolepoeng og minimum karakteren 3 i begge fag	76,3

Statistikkgrunnlag fra Samordna opptak. Fullstendig materiale er tilgjengelig på www.samordnaopptak.no/statistikk/index04.html

Endringsforslagene til karakter- og poengkrav som skisseres påregnes å kunne slå meget forskjellig ut ved de forskjellige høyskolene, minst i de største byene der søkningen er størst.

Innføring av spesielle opptakskrav til allmennlærerutdanningen kan føre til sviktende rekruttering og lærermangel. Prognoser viser imidlertid at i løpet av en 10-års periode vil antallet lærere som når pensjonsalder være lavere enn antallet som har gjennomført allmennlærerutdanning, gitt dagens kapasitet.

Justering av opptakskrav vil på sikt kunne bidra til å styrke rekrutteringen da det etter all sannsynlighet vil kunne medvirke til å bedre omdømmet både for lærerutdanningen og læreryrket og ved det kunne oppveie eventuelle negative konsekvenser av en mulig midlertidig rekrutteringssvikt.

Statistikk for vårt vedkommende, viser at fylkeskommunen har omtrent halvparten av lærerstaben sin innenfor aldersgruppen over 55 år og at mange slutter i jobb før full pensjonsalder (67 år). Dette utleder at Rogaland fylkeskommune står overfor en halvering av lærerstaben grunnet pensjonering de neste 5 – 10 årene. På den annen siden, allmennlærere har så langt ikke vært hovedrekrutteringskilden for pedagogisk personell til videregående skoler.

Forslag til uttalelse:

Lærere har ansvaret for grunnopplæringen til alle barn og unge, og skal gjennom dette bidra til å skape et godt fundament for livslang læring. Det er derfor helt essensielt, slik Rogaland

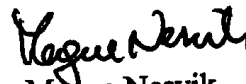
fylkeskommune ser det, at allmennlærerutdanningen er av høy kvalitet, og at den trekker til seg godt motiverte og kompetente studenter.

Norsk og matematikk er så sentrale for allmennlærernes yrkesutøvelse at Rogaland fylkeskommune støtter forslag om innføring av karakterkrav for studieopptak i de to fagene.

Fylkeskommunen viser til at samtlige seks alternative forslag til opptaksreguleringer, etter departementets vurdering, ivaretar det overordnede målet om å kunne sikre tilgang på kvalifiserte studenter til allmennlærerstudiet. Under henvisning til det er, slik Rogaland fylkeskommune ser det, alternativ 6, minstekrav om 35 skolepoeng og minimum karakteren 3 i de omtalte fagene, det beste alternativet.

Rogaland fylkeskommune har ingen merknad til endring i opptakskrav for Arkitektthøgskolen i Oslo og for Høgskolen i Lillehammer.

Liv Fredriksen
fylkesrådmann

Magne Nesvik
fylkesdirektør